

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/491/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915212727
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6915212727.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobkyne: B. B., rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/XX, Q. K., v zastúpení: B. B., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/XX, Q. K. proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond Bratislava, Búdková 369, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/428/2015-48 zo dňa 27. 06. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/428/2015-48 zo dňa 27. 06. 2016 z r u š u j e a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že určil, že žalobkyňa je v 1/1-ne (v celosti) vlastníkom parcely číslo C XXXX o výmere 5701 m², ktorá je vedená na LV č. XXXX v katastrálnom území Q. A. (prvý výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na tom základe, že konfiškácia majetku jej právneho predchodcu N. Z. prebehla nezákonne. Predmetná nehnuteľnosť neprešla do vlastníctva žalovanej, pretože zápis zo dňa 01. 10. 1962 č. d. XXXX pod B3 v PKV č. XXX k. ú. A. (v súčasnosti Q. A.) je ničotný, neplatný. Žalovaný žiadal návrh zamietnuť.

3. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil skutkový stav a dospel k záveru, že Slovenská republika nenadobudla vlastnícke právo podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. rozhodnutím o konfiškácii majetku z 24. 09. 1948. Konfiškačné rozhodnutie bolo od počiatku právne neúčinné, bolo nulitným právnym aktom, keďže skutočným vlastníkom skonfiškovanej nehnuteľnosti nebol N. Z., nar. XX. XX. XXXX a zomr. XX. XX. XXXX a jeho manželka T. rod. R., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, ale ním bol právny predchodca žalobkyne N. Z., nar. XX. XX. XXXX a zomr. dňa XX. XX. XXXX.

4. Rozhodnutím konfiškačnej komisie v A. zo dňa 22. 06. 1948 č. 321-12/48-III-konf-om. bolo rozhodnuté o konfiškácii majetku N. Z. a manželky T. rod. R. ako osôb maďarskej národnosti. Na základe tohto rozhodnutia sa považoval pôdohospodársky majetok v rozsahu § 2 nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa patriaci vlastníckym právom N. Z. a jeho manželke T. rod. R. zapísaný v pozemkovej knihe kat. územia A. vo vložke č. XXX C XXX C XXX B1 v X/X-ne (v celosti) za skonfiškovaný.

Žalobkyňa poukázala na tú skutočnosť, že predmetné konfiškačné rozhodnutie bolo vystavené na meno "N. Z. s manželkou T. rod. R." obyvateľov obce A. v súčasnosti Q. A., ale konfiškačná komisia na základe

tohto rozhodnutia skonfiškovala nehnuteľnosť, ktorá nehnuteľnosť nepatrila do vlastníctva N. Z. a jeho manželky T. rod. R. ale bola majetkom otca žalobkyne N. Z., nar. XX. XX. XXXX a zomr. dňa XX. XX. XXXX. Došlo tu k pochybeniu konfiškačnej komisie, ktorá "poplietla" dve fyzické osoby, ktoré žili v rovnakom období, mali rovnaké krstné mená a priezviská "N. Z.", pričom jeden z nich žil v obci D., druhý v obci A. (v súčasnosti Q. A.) a obaja boli vlastníkami nehnuteľností v katastri obce A. (v súčasnosti Q. A.). V rokoch 2004 až 2015 pri vyhotovení Registra obnovenej evidencie pozemkov z pôvodnej parcely č. E XXX/XX bola vytvorená nová parcela s novým číslom C XXXX a novým listom vlastníctva č. XXXX, pričom výmera novovytvorenej parcely je totožná s výmerou pôvodnej parcely 5701 m², ktorej v evidencii nehnuteľností je vedená ako výlučná vlastníčka žalovaná Slovenská republika.

5. Konfiškačné rozhodnutie bolo od počiatku právne neúčinné, nulitné, pretože vlastníkom nehnuteľnosti bol právny predchodca žalobkyne N. Z., zomr. dňa XX. XX. XXXX.

6. Okresný súd mal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyne na určení vlastníctva, a to z dôvodu potreby zosúladenia skutočného stavu so stavom právnym, a vzhľadom k tomu, že jedinou právnou nástupkyňou po nebohom N. Z., nar. XX. XX. XXXX a zomr. dňa XX. XX. XXXX je žalobkyňa.

7. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 OSP. Žalobkyni ako úspešnej v konaní náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že ich nepožadovala.

8. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

9. Proti rozsudku v súlade s § 355 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 OSP podal odvolanie žalovaný. Navrhol rozhodnutie zmeniť tak, že súd návrh zamietne. Uviedol, že nie je daný naliehavý právny záujem na určovanom petite v zmysle § 80 písm. c) OSP. Pokiaľ by aj došlo k splneniu zákonných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobkyne, návrh žalobkyne mal znieť, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom právnom predchodcovi, alebo že patria do vlastníctva poručiťľa ku dňu jeho smrti. Je nutné takéto nehnuteľnosti prejednať ako novonadobudnutý majetok v rámci dedičského konania a nie je možné takýto postup nahrádzať určovacou žalobou tak, ako to uplatnila žalobkyňa so zámerom vyhnúť sa prejednaniu dedičstva. Súd prvej inštancie sa dopustil závažného procesného pochybenia spočívajúceho v nedostatku zákonom predpísaného postupu a vec nesprávne právne posúdil.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že žalovaný podal odvolanie proti rozhodnutiu, pričom v skutočnosti súd rozhodol rozsudkom nie rozhodnutím. Z odvolania nie je jasné aké dôvody namieta a aké zákonné ustanovenia boli porušené. Petit odvolania je zmatečný, nie je jasné, či žalovaná žiada zmenu alebo zamietnutie, resp. zrušenie rozsudku. CSP nepripúšťa zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že sa v celom rozsahu návrh zamietne. Odvolanie bolo podané na základe neplatného Občianskeho súdneho poriadku. Z dôvodu, že predmetná parcela je vo vlastníctve SR, nie je možné túto parcelu zaradiť do dedičstva, práve preto prebieha konanie o určení vlastníctva, lebo žalobkyňa má naliehavý právny záujem na tom, aby boli odstránené pochybnosti o existencii, prípadne neexistencii právneho vzťahu. Je jedinou dedičkou po nebohom N. Z. o čom boli predložené dôkazy. Rozsudok odstránil právnu neistotu žalobkyne, akékoľvek pochybnosti k vlastníctvu nehnuteľnosti. V prípade dedičského konania sa žalobkyňa stane výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, preto okresný súd v rámci efektívnosti a rýchlosti konania rozsudkom určil vlastnícke právo žalobkyne ako jedinej dedičky. Žalovaný robí obštrukcie v konaní za účelom získať majetkový prospech na čim dlhšie obdobie z dôvodu, že predmetnú parcelu dal do prenájmu a z toho má nemalý finančný príjem. Navrhla odvolanie zamietnuť ako nedôvodné, právne irelevantné, nezrozumiteľné, chaotické, ktoré nemá náležitosti podľa § 363 CSP. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania.

11. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v súlade s § 389 ods.

1 písm. b) CSP zrušil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP) a v zmysle § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V súlade s § 379 písm. a) CSP odvolací súd zrušil aj rozhodnutie v závislom výroku o náhrade trov konania.

13. Odvolanie žalovaného odvolací súd posúdil v súlade s § 124 CSP, podľa ktorého každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Žalovaný navrhol rozhodnutie (rozsudok je jeden zo spôsobov rozhodnutia, teda ide o širší pojem ako je rozsudok) zmeniť a návrh zamietnuť, pričom poukázal, na nesprávne právne posúdenie veci, nedostatok nalievavého právne záujmu žalobkyne na určovacom petíte, mal za to, že pokiaľ by aj došlo k splneniu zákonných podmienok nadobudnutia vlastnícke práva právnomu predchodcovi žalobkyne, nie sú splnené podmienky pre vyhovieť návrhu, pretože návrhom sa žalobkyňa mala domáhať, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po jej právnom predchodcovi, alebo že patria do vlastníctva poručiteľa ku dňu jeho smrti, pretože takéto nehnuteľnosti je potrebné prejednať ako novonadobudnutý majetok v rámci dedičského konania a nie je takýto postup možné nahrádzať určovacou žalobou. Odvolanie žalovaného spĺňa náležitosti v súlade s § 363 CSP.

14. Odvolací súd je síce rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, avšak ex lege odvolací súd musí ex offo prihliadať aj na vady konania pred súdom prvej inštancie procesnoprávneho charakteru.

15. O vadu konania ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a takýmto postupom znemožnil strane aby uskutočňovala jej procesné práva. Primárnou povinnosťou súdu v civilnom procese je postupovať tak, aby bola zistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (strán), súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné, pokiaľ nemá o ich pravdivosti dôvodné a závažné pochybnosti. Bez zistenia právne rozhodných skutočností nie je možné pristúpiť k procesu vyhľadávania právnej normy, resp. k jej interpretácii a následnej aplikácii na zistený skutkový stav.

16. V súlade s procesnými predpismi je povinnosťou súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Povinnosťou súdu je v odôvodnení rozhodnutia jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zřejmé, na aký zistený skutkový stav súd aplikoval právnu normu, akú, ako právnu normu interpretoval.

17. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

18. Podľa odvolacieho súdu jedine primerane odôvodnené súdne rozhodnutie umožní stranám oboznámiť sa so samotným výsledkom rozhodnutia, ale tiež pochopiť dôvody, na ktorých bolo založené, a zároveň len rozhodnutie spĺňajúce uvedené podmienky je preskúmateľné v inštančnom postupe, preto rozsudok, ktorý neobsahuje základné atribúty je možné považovať za závažný zásah konajúceho súdu do práva strany na súdnu ochranu, pričom daný zásah v tejto fáze konania (odvolacieho konania) je možné odstrániť len zrušením napadnutého rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť.

19. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnosti. Žalobkyňa tvrdila, že jej otec bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a ona je jediná dedička. Žalovaný už k vyjadreniu k návrhu došlom súdu dňa 06. 11. 2015 namietal, že žalobkyňa nepreukázala, že zdedila po N. Z. inkriminované pozemky.

20. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

21. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

22. Občiansky zákonník pri úprave dedičského práva vychádza zo základnej zásady, že dedičstvo prechádza na dediča (dedičov) ipso iure, t. j. podľa samotného práva okamihom poručiteľovej smrti. Napriek tomu však zachováva princíp úradnej ingerencie pri nadobudnutí dedičstva, čo je odôvodnené požiadavkou právnej istoty pri zmene vlastníckych vzťahov, alebo iných oprávnení v dôsledku smrti, záujmom na čo najširšom zistení rozsahu majetku a práv patriacich do dedičstva, aby nedochádzalo k ohrozeniu práv tretích osôb. V tejto súvislosti vyvstáva potreba zákonného postupu, ktorého výsledkom je rozhodnutie o tom, kto nadobudol dedičstvo a v akom rozsahu (podiele). K nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiteľa, zákon okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté. V konaní o dedičstvo musí byť prejednaný aj majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. V čase od smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím nie je isté, s akým výsledkom sa konanie o dedičstve skončí, najmä, kto bude poručiteľovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov. Ak poručiteľ zanechal viac dedičov, až do rozhodnutia v dedičskom konaní sa považujú za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (rozsudok NS SR, sp. zn. 5 M Cdo 15/2007).

23. Žalobkyňa odvodzuje svoje vlastnícke právo od svojho právneho predchodcu tak, že tento nadobudol vlastníctvo za svojho života a ona sa mala stať vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti titulom dedenia. Je tiež nesporné, že neprebehlo dedičské konanie, ktoré by potvrdilo, že žalobkyňa nadobudla po poručiteľovi titulom dedenia predmetné nehnuteľnosti. Predpokladom aktívnej legitímácie žalobkyne na podanie návrhu o určenie vlastníctva je potom posúdenie vlastníctva jej právneho predchodcu, a to v nesporovom dedičskom konaní, ktoré nemôže subsumovať všeobecný súd v sporovom konaní o určenie vlastníctva, ako to vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 482/2013. Aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26 Cdo/637/2006 vyplýva, že za dediča vo vlastnom slova zmysle možno považovať len toho, komu bolo rozhodnutím súdu dedičstvo potvrdené, alebo kto sa stane nadobúdateľom pomernej časti dedičstva. Do tejto doby je tak možné osobu uchádzajúcu sa o dedičstvo považovať len za domnelého dediča, ktorý ešte nie je nositeľom práv a povinností patriacich do dedičstva, ale ktorý sa ním stane so spätnou účinnosťou ku dňu poručiteľovej smrti až na základe výsledku konania o dedičstvo. V dedičskom konaní je určené aj kto dedí a v akom podiele majetok poručiteľa. Za daných skutkových okolností bez takéhoto rozhodnutia potom nie je možné rozhodnúť o vlastníctve k nehnuteľnosti.

24. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia riadne nevysporiadal s námietkou žalovaného o nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne. Žalobkyňa ani netvrdila, že sa stala vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti na základe skutočností, že zdedila predmetné nehnuteľnosti na základe rozhodnutia v dedičskom konaní, resp. inej právne relevantnej skutočnosti. V konaní je nesporné, že nehnuteľnosť, ktorej určenia vlastníctva sa domáha žalobkyňa, nebola predmetom dedičského konania, a teda ani nebolo rozhodnuté kto z dedičov predmetnú nehnuteľnosť, ak nehnuteľnosť patrila do vlastníctva poručiteľa, by po ňom zdedil a stal sa jej vlastníkom (z rozhodnutia Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote v dedičskej veci po poručiteľovi vyplýva, že v I. zákonnej skupine boli dedičmi manželka poručiteľa a dcéra).

25. Vzhľadom na vyššie uvedené potom nemožno uzavrieť, že námietky žalovaného uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, nie sú také, ktoré by nevyžadovali, aby sa okresný súd s nimi v odôvodnení rozhodnutia zaoberal a uviedol dôvody, pre ktoré na ne neprihliadol, a to v takom rozsahu, aby rozhodnutie bolo preskúmateľné aj odvolacím súdom. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je tiež zrejmé, ako okresný súd dospel k záveru, že žalobkyňa je jedinou právnu nástupkyňou po nebohom poručiteľovi, pričom nie je rozhodujúce, že na základe dedičskej dohody dedila len žalobkyňa a nie aj manželka poručiteľa (č.l.31 spisu). Javí sa, že po poručiteľovi sú viaceré osoby, ktoré prichádzajú do úvahy ako dedičia. Ak teda žalobkyňa tvrdí, že svoje vlastnícke právo odvodzuje

od právnej skutočnosti, a to smrti svojho právneho predchodcu, ktorý bol vlastníkom nehnuteľnosti, uvedenému typu žaloby by nebolo možné vyhovieť, a to ani z titulu hospodárnosti konania.

26. Keďže sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia s podstatným argumentom žalovaného ohľadne aktívnej legitímácie žalobkyne nevysporiadal je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

27. Na základe uvedeného odvolaciu súdu neostávala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň odvolací súd zrušil aj závislý výrok o náhrade trov konania.

28. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude znovu prejednať vec, doplniť dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, vrátane rozhodnutia D 370/92 zo dňa 25.05.1992 bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobotke, riadne odôvodniť rozhodnutie, vysporiadať sa s námietkou žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala aktívnu legitímáciu, t. j. že nepreukázala, že sa stala vlastníčkou nehnuteľnosti.

29. Pre úplnosť odvolací súd zároveň poukazuje na nesprávne označenie žalovaného v záhlaví rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď okresný súd označil žalovaného Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond Bratislava. Žalovaného treba označiť v súlade so zákonom tak, aby bolo zrejmé, kto je žalovaný a aby aj rozhodnutie bolo vykonateľné, a to tak, že bude ako žalovaný označený štát a následne uvedený subjekt konajúci za štát, čo vyjadruje status jednej osoby ako účastníka (strany) a druhej len ako orgánu, ktorý má za stranu konať. Nesprávne označenie účastníka v konaní spôsobuje v konečnom dôsledku nezáväznosť a nevykonateľnosť rozhodnutia. Správne označenie žalovaného v rozhodnutí teda musí znieť správne Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Slovenský pozemkový fond Bratislava (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 58/2009). Odvolací súd poukazuje tiež na to, že enunciat rozsudku nie je určitý, pretože súd vo výroku rozsudku nehnuteľnosť nešpecifikoval v súlade so zákonom č. 162/1995 Z. z., absentuje označenie okresu a obce, kde sa nehnuteľnosť nachádza, ako aj označenie druhu pozemku. Výrok rozhodnutia potom nespĺňa predpoklady na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v KN.

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne i o náhrade trov celého konania, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).